

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż R. K. nie podlega od dnia 1 sierpnia 2014 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu - jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż R. K. posiada wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w zakresie pozostałej działalności usługowej gdzie indziej niesklasyfikowanej od dnia 1 sierpnia 2014 roku. Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności R. K. dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 1 sierpnia 2014 roku jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia. Wnioskodawczyni obliczyła i rozliczyła za siebie składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiące od sierpnia 2013 roku do października 2013 roku od podstawy wymiaru składek w wysokości 504,00 zł. Ustalono, że ubezpieczona miałaby rozpocząć działalność gospodarczą od dnia 1 sierpnia 2014 roku, natomiast od dnia 29 września 2014 roku do dnia 27 września 2015 roku wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. W związku z powyższym organ rentowy powziął wątpliwości co do faktycznego podjęcia oraz prowadzenia przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej od wskazanej daty 1 sierpnia 2014 roku i przeprowadził postępowanie wyjaśniające. Zdaniem organu rentowego ustalone okoliczności, wyjaśnienia złożone przez R. K. oraz zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym dokumenty przemawiają za uznaniem, że ubezpieczona faktycznie nie rozpoczęła wykonywania działalności, w związku z czym nie podlega ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 sierpnia 2014 roku.

/decyzja k. 7-9 akt rentowych ZUS/

Wnioskodawczyni R. K. zakwestionowała zasadność powyższej decyzji składając od niej odwołanie w dniu 7 stycznia 2014 roku i wniosła o jej zmianę poprzez uznanie, że podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od dnia 1 sierpnia 2014 roku. W uzasadnieniu odwołania skarżąca wskazała, że przed założeniem działalności gospodarczej w okresie od dnia 19 marca 2014 roku do dnia 30 czerwca 2014 roku pracowała na podstawie umowy zlecenia. Podniosła, iż umowę tę wykonywała jak pracownik, w regularnych godzinach, w pełnym podporządkowaniu pracodawcy, a od umowy odprowadzane były wszystkie składki na ubezpieczenie społeczne. Wnioskodawczyni argumentowała, iż w trakcie ciąży kontynuowała zatrudnienie, jednak gdy była już bardzo widoczna zleceniodawca, nie przedłużył jej umowy. W związku z powyższym oraz trudną sytuacją finansową swojej rodziny odwołująca miała poszukiwać sposobów na zdobycie środków do życia, jednakże z uwagi na jej stan nikt nie chciał jej zatrudnić i postanowiła rozpocząć własną działalność w zakresie usług krawieckich. Odwołująca argumentowała, iż zdecydowała się na taką formę działalności, którą można prowadzić w domu i ponieść niewielkie koszty, aby zminimalizować ryzyko. Wskazała,

iż w prowadzeniu działalności pomagała jej rodzina i znajomi: teściowa wydrukowała ulotki, ciocia pożyczyła maszynę do szycia, a od znajomych miała dostać nici i podstawowe narzędzia. Skarżąca podniosła, iż brak jest przepisów, które zabraniają podjąć działalność

w ciąży. Wnioskodawczyni wskazała, iż szukała zleceń, roznosiła do skrzynek w okolicznych domach i firmach ulotki, jednakże nie pozyskała klientów. Argumentowała, iż nie założyła książki przychodów i rozchodów, bo ich nie miała przychodów, a koszty starała się ograniczać tylko do niezbędnych. Ponadto nie było jej stać na usługi profesjonalnego biura księgowego. Wnioskodawczyni miała zamiar kontynuować działalność po urodzeniu dziecka, jednakże okazało się, że jej syn nie jest w pełni zdrowy, dlatego wystąpiła o zasiłek macierzyński. R. K. stanęła na stanowisku, że zarejestrowanie przez nią działalności gospodarczej nie miało pozornego charakteru albowiem mogła i chciała uczynić z niej źródło dochodu, gdyż nie miała szans na zatrudnienie w ramach stosunku pracy. Wnioskodawczyni uznała również za krzywdzące stwierdzenie przez organ rentowy, iż działała niezgodnie

z zasadami współżycia społecznego, chcąc czerpać nieuzasadnione korzyści kosztem innych osób. Ostatecznie odwołująca powołała się na orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 13 marca 2013 roku sygn. akt III AUa 1542/12 oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 lutego 2007 roku sygn. akt III AUa 39/07), z których wynika, iż prowadzenie działalności gospodarczej obejmuje nie tylko faktyczne wykonanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także okresy, w których takiej działalności się nie wykonuje np. ze względu na poszukiwanie klientów, załatwianie spraw urzędowych itd. oraz że rozpoczęcia i zakończenia działalności gospodarczej i jej zaprzestania nie można utożsamiać tylko z konkretnymi transakcjami, bo oczekiwanie na klienta, pozostawianie w gotowości do świadczenia usług jest także prowadzeniem działalności gospodarczej.

/odwołanie k. 2 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy podniósł argumenty wskazane w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 8-8 odwrót/

Na rozprawie w dniu 10 grudnia 2015 roku wnioskodawczyni poparła wniesione odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/stanowisko wnioskodawczyni i pełnomocnika ZUS: 00:37:24 – płyta CD k. 70/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni R. K. z zawodu jest technikiem odzieżowym.

/okoliczność bezsporna, a nadto zeznania świadka J. K.: 00:07:50 – płyta CD k. 70, zeznania świadka A. K. (1): 00:26:23 – płyta CD k. 70/

R. K. w okresach od dnia 17 grudnia 2009 roku do dnia 21 lutego 2010 roku, od dnia 23 lutego 2010 roku do dnia 28 lutego 2010 roku oraz od dnia 19 marca 2010 roku do dnia 15 czerwca 2010 roku była zatrudniona przez agencję pracy (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na stanowiskach operatora produkcji i pracownika montażu. W okresie od dnia 1 marca 2011 roku do dnia 18 września 2012 roku wnioskodawczyni była zatrudniona na stanowisku pracownika linii produkcyjnej w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

/świadczenie pracy z dn. 21.02.2010 r. – k. 23, świadectwo pracy z dn. 15.06.2010 r. – k. 24, świadectwo pracy z dn. 1.03.2010 r. – k. 25, świadectwo pracy z dn. 18.09.2012 r. – k. 25 /

R. K. w okresach od dnia 2 września 2013 roku do dnia 30 listopada 2013 roku oraz od dnia 20 stycznia 2014 roku do dnia 19 kwietnia 2014 roku wykonywała umowy zlecenia zawarte z Grupą (...) M. P. oraz z (...) Centrum Usług Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na podstawie, których zajmowała się sprzedażą usług dostarczania energii elektrycznej. Następnie w okresach od dnia 18 marca 2014 roku do dnia 30 kwietnia 2014 roku oraz od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 30 czerwca 2014 roku wykonywała umowy zlecenia zawarte z (...) Spółką Akcyjną w W. na podstawie, których zajmowała się sprzedażą usług telekomunikacyjnych.

/umowa zlecenia z dn. 2.09.2013 r. – k. 28-31, umowa zlecenia z dn. 22.01.2014 r. – k. 27-27 odwrót, umowa zlecenia z dn. 19.03.2014 r. – k. 35-37, umowa zlecenia z dn. 24.04.2014 r. – k. 32-34/

Wnioskodawczyni ma dwojkę starszych dzieci – starszą córkę w wieku 8 lat i młodszego syna w wieku 3 lat.

/bezsporne, a nadto dokumentacja medyczna – koperta k. 51, zeznania świadka A. K. (1): 00:26:23 – płyta CD k. 70, zeznania wnioskodawczyni: 00:32:32 – płyta CD k. 70/

W dniu 1 sierpnia 2014 roku wnioskodawczyni dokonała rejestracji działalności gospodarczej pod firmą (...) w Ł. ul. (...), lok. 78. Z wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, iż przeważającym przedmiotem zarejestrowanej działalności jest działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana.

/wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - k. 38/

W dniu rejestracji własnej działalności gospodarczej wnioskodawczyni była w 8 miesiącu ciąży, która miała prawidłowy przebieg.

/bezsporne, a nadto karta ciąży – k. 18-21, dokumentacja medyczna – koperta k. 52/

R. K. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej dokonała w dniu 1 sierpnia 2014 roku zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 sierpnia 2014 roku jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia

/bezsporne, a nadto decyzja k. 7-9 akt rentowych ZUS/

Wnioskodawczyni nie dokonała żadnych zakupów na rzecz działalności gospodarczej, nie zamieściła szyldu informującego o świadczonych usługach pod adresem wykonywania działalności.

/zeznania świadka J. K.: 00:11:43 – płyta CD k. 70, zeznania świadka A. K. (2): 00:18:32 – płyta CD k. 70, zeznania świadka A. K. (1): 00:26:23 – płyta CD k. 70, zeznania wnioskodawczyni: 00:32:32 – płyta CD k. 70/

Wnioskodawczyni przygotowała ulotkę informującą o zakresie usług krawieckich, niskich cenach, krótkich terminach i z wskazaniem numeru telefonu.

/wydruk – k. 7/

R. K. obliczyła i rozliczyła składki za miesiące sierpnia 2013 roku do października 2013 roku od podstawy wymiaru składek w wysokości 504,00 zł.

/okoliczność bezsporna, nadto decyzja k. 7-9 akt rentowych ZUS/

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej R. K. nie wykazała żadnego przychodu, nie prowadziła ewidencji sprzedaży i zakupów i nie posiada książki przychodów i rozchodów.

/okoliczność bezsporna, nadto zeznania wnioskodawczyni: 00:32:32 – płyta CD k. 70

W dniu 29 września 2014 roku wnioskodawczyni urodziła syna – W..

/bezsporne, a nadto odpis skrócony aktu urodzenia – k. 22, dokumentacja medyczna – koperta k. 51, dokumentacja medyczna – koperta k. 52 /

Wnioskodawczyni zgłosiła roszczenie o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 29 września 2014 roku do dnia 27 września 2015 roku.

/okoliczność bezsporna/

Po zakończeniu okresu urlopu macierzyńskiego R. K. nie podejmuje działań związanych z zarejestrowaną działalnością gospodarczą.

/okoliczność bezsporna/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów oraz częściowo na podstawie zeznań świadków J. K., A. K. (2) oraz A. K. (1) oraz wnioskodawczynie.

Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczynie oraz przesłuchanym świadkom, co do tego, że skarżąca zarejestrowała działalność gospodarczą po to, aby faktycznie ją prowadzić we własnym imieniu, uznając, że ich zeznania w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym oraz częściowo są niespójne. Ponadto wskazać należy, że zawnioskowani świadkowie należą do kręgu najbliższej rodziny i znajomych skarżącej będąc jej teściową, mężem oraz bliską przyjaciółką, a zatem są to osoby zainteresowane sposobem rozwiązania niniejszego sporu.

O tym, że działalność została zarejestrowana jedynie po to, aby wnioskodawczynie mogła uzyskać tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, zdaniem Sądu świadczy też fakt, że wnioskodawczynie ani przed zarejestrowaniem działalności gospodarczej, ani też po nie czyniła żadnych realnych starań celem pozyskania klientów. Skarżąca oraz przesłuchani świadkowie twierdzili, że reklamowała ona swoje usługi rozprowadzając ulotki po skrzynkach pocztowych, w czym miała jej pomagać koleżanka – A. K. (2). Jednakże z zeznań A. K. (2) złożonych w charakterze świadka wynika, iż miała ona jej pomagać poprzez pytanie znajomych, czy nie mają zapotrzebowania na usługi krawieckie oraz raz uczestniczyć w rozdawaniu ulotek przypadkowym osobom na ulicy. Zeznania te są zatem sprzeczne. Wnioskodawczynie nie podjęła żadnych działań pozwalających jej na dotarcie do szerszego grona potencjalnych klientów, nie zdecydowała się na zamieszczenie ogłoszenia w lokalnej gazecie, czy na popularnych internetowych portalach ogłoszeniowych, a ani w mediach społecznościowych. Zdaniem Sądu takie działania osoby rozpoczynającej działalność gospodarczą, jest zupełnie nieracjonalne. Wnioskodawczynie zeznawała, iż w rozprowadzaniu ulotek miał jej pomagać pracownik punktu ksero, jednakże nie zdecydowała się na powołanie go na świadka.

Podkreślić także należy, że wnioskodawczynie nie poczyniła jakiegokolwiek inwestycji związanych z zarejestrowaną działalnością gospodarczą. Skarżąca nie wykazała skąd miała mieć maszynę do szycia, nici i inne akcesoria. Nie umknęło również uwadze Sądu, iż w odwołaniu od spornej decyzji wnioskodawczynie podnosiła, iż maszynę miała otrzymać od cici, a pozostałe narzędzia od znajomych. Tymczasem przesłuchani świadkowie twierdzili, że maszynę do szycia wnioskodawczynie miała od czasów nauki w szkole. Ponadto stwierdzić należy, iż z doświadczenia życiowego wynika, iż powszechnie na wyposażeniu gospodarstw domowych znajdują się podstawowe akcesoria krawieckie – nożyczki, igły, nici, centymetr itp.

Wnioskodawczynie nie poczyniła również innych kroków, naturalnie wiążących się z rozpoczęciem działalności gospodarczej, chociażby nie założyła konta firmowego, nie stworzyła cennika usług, nie założyła książki przychodów i rozchodów, ani nie zamieściła szyldu informującego okolicznych mieszkańców, o tym iż w miejscu swojego zamieszkania świadczy usługi krawieckie. Wnioskodawczynie zeznała, że na zamieszczenie szyldu nie zgodził się właściciel prywatnej kamiennicy, w której wynajmowała mieszkanie. Tymczasem z zeznań świadka J. K. wynika, iż wnioskodawczynie wynajmuje mieszkanie w kamiennicy, będącej własnością miasta. Nadto wnioskodawczynie nie zdecydowała się na zgłoszenie właściciela kamiennicy na świadka, aby mógł on potwierdzić, że czyniła starania rozpowszechnienia wiadomości o świadczonych usługach.

Ostatecznie wskazać należy, że wnioskodawczynie przez prawie dwa miesiące rzekomego prowadzenia działalności nie wykonała ani jednej usługi krawieckiej.

W zeznaniach świadka A. K. (2) mowa była o dwóch osobach zainteresowanych potencjalnie usługami skarżącej, mieli się oni ostatecznie nie skontaktować z odwołującą. Ubezpieczona nie zgłosiła na świadków również tych osób, a mogłyby one potwierdzić

w zeznaniach, iż podejmowane przez nią działania, trafiały do jakichkolwiek odbiorców.

Rozmiar działań, jakie wnioskodawczynie podjęła po zarejestrowaniu działalności nie mógł zdaniem Sądu dać podstaw do założenia, iż osiągnie ona przychód pozwalający na opłacenie przez nią składek na ubezpieczenia społeczne nawet od tak niskiej, jak zadeklarowana podstawa wymiaru. Zdaniem Sądu odwołująca rejestrując działalność gospodarczą była świadoma, że ciężar opłacania składki poniesie przez bardzo krótki czas, a później będzie mogła skorzystać z świadczeń w związku z macierzyństwem.

Ostatecznie zaznaczyć trzeba, że wnioskodawczynie nie wykazała, że ma jakiegokolwiek dalsze plany związane z kontynuowaniem zarejestrowanej działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest przekonujących dowodów na to, że odwołująca rzeczywiście oprócz spełnienia formalnych wymagań zamierzała prowadzić działalność gospodarczą i że faktycznie od dnia 1 sierpnia 2014 roku zajmowała się świadczeniem usług krawieckich.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Odwołanie R. K. nie zasługuje na uwzględnienie. Zgromadzony materiał dowodowy nie dał podstaw do uznania stanowiska skarżącej za zasługujące na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 121), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z mocy art. 11 ust. 2 w/w ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie, z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne

i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2015 rok Nr 581, ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona R. K. faktycznie wykonywała w spornym okresie działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku Nr 584 z póź. zm.) osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, czyli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 2 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna,

Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia

30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że R. K. zarejestrowała działalność gospodarczą wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego tj. zasiłku macierzyńskiego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczyni nie wykazała w toku postępowania wyjaśniającego, że faktycznie rozpoczęła działalność gospodarczą.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez skarżącą działalności gospodarczej w spornym okresie, której podjęcie miało na celu jedynie uzyskanie w świadczeń z tytułu macierzyństwa jest uzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy.

W toku postępowania wnioskodawczyni nie przedłożyła żadnych dokumentów, które świadczyłyby, że wnioskodawczyni rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej, ani nie udowodniła tej okoliczności zeznaniami wiarygodnych świadków.

W ocenie Sądu wnioskodawczyni nigdy faktycznie nie podjęła wykonywania działalności gospodarczej. Świadczy o tym okoliczność, iż R. K. nie podjęła żadnych realnych i efektywnych działań, aby prowadzić działalność gospodarczą polegającą na wykonywaniu usług krawieckich. Nie reklamowała swojej działalności, nie czyniła na jej rzecz jakiegokolwiek nakładów, ani nie doskonaliła swoich umiejętności. Wydrukowanie jednej lakonicznej ulotki nie mogą świadczyć o faktycznym wykonywaniu działalności gospodarczej od dnia 1 sierpnia 2014 roku.

Rozstrzygając niniejszą sprawę, Sąd miał na względzie, iż na prowadzenie działalności gospodarczej składają się też czynności przygotowawcze, zmierzające do późniejszego zaistnienia czynności gospodarczych. Jednakże w niniejszej sprawie problem polega na tym, że skarżąca nie podejmowała takich czynności.

Wskazać należy także, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza

rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715).

W świetle wskazanych okoliczności Sąd przyjął, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez odwołującą było czynnością pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. Pozorność jej polegała na tym, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nastąpiło wyłącznie w celu objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem z tego tytułu, a w konsekwencji zapewnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał, że skoro odwołująca faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 1 sierpnia 2014 roku, to Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo uznał, że od tego dnia nie podlegała ona obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Tym samym Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem apelacji doręczyć pełn. wnioskodawczyni.

7.03.2016